

ADHD OG FØDSELSDEPRESSION

Kathrine Bang Madsen

Lektor, PhD

Klinisk Institut,
Syddansk Universitet

Center for Registerforskning,
Aarhus Universitet

ADHD OG HORMONELLE FORANDRINGER

Piger/kvinder med ADHD særligt sensitive overfor hormonelle forandringer

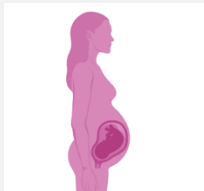
Større risiko for depression omkring pubertet

Større risiko for præmenstruelle lidelser PMS og PMDD (også genetisk sammenhæng)

Større risiko for depression efter initiering af p-piller

Større risiko for fødselsdepression

ADHD OG FØDSELSDEPRESSION

Kvinder med ADHD er i særlig stor risiko for at udvikle fødselsdepression

Hollandsk klinisk studie: 58% af kvinder med ADHD mødte kriterierne for en fødselsdepression

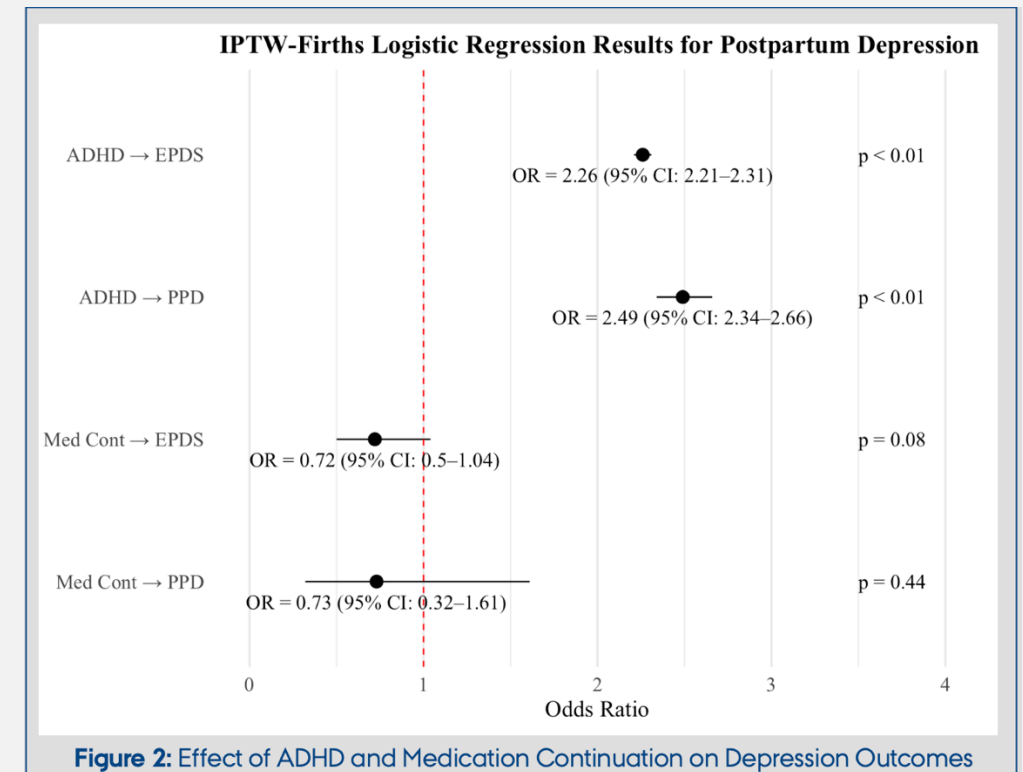
Svensk registerstudie: 17% af kvinder med ADHD var i kontakt med psykiatrien for depression og 25% for angst i året efter fødsel (3-5% i baggrundsbefolkningen)

ADHD OG FØDSELSDEPRESSION

Dansk registerstudie: 15% af kvinder med ADHD havde depressive symptomer (EPDS>11) omkring 8-12 uger efter fødsel (7% i baggrundsbefolkningen)

11% af kvinder, der fortsatte medicin under graviditet (n=357), havde depressive symptomer efter fødslen (EPDS-score>11), mod 16% blandt dem, der stoppede medicin (n=148)

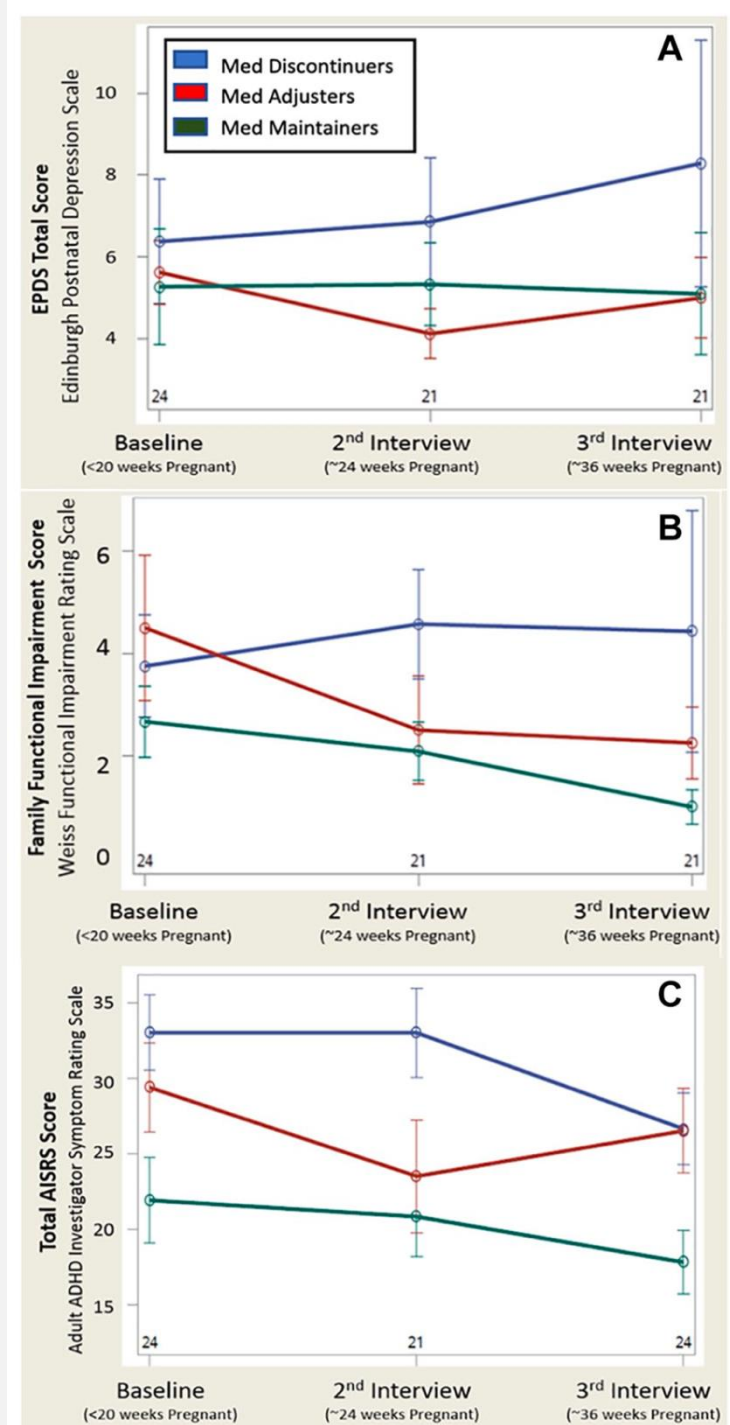
AFBRYDE ADHD MEDICIN

De der stoppede:

- Havde en signifikant stigning i depressive symptomer, dog ikke over tærskel (i gennemsnit), på trods af, at de fortsatte antidepressiv behandling.
- Angav betydelige familieproblemer; flere konflikter, sværere at have det sjovt som familie, oplevede at forældreskab var svært og følte sig isoleret fra familien.

De der fortsatte:

- Havde signifikant lavere ADHD symptomscore

ADHD MEDICIN OG GRAVIDITET?

ADHD MEDICIN OG GRAVIDITET

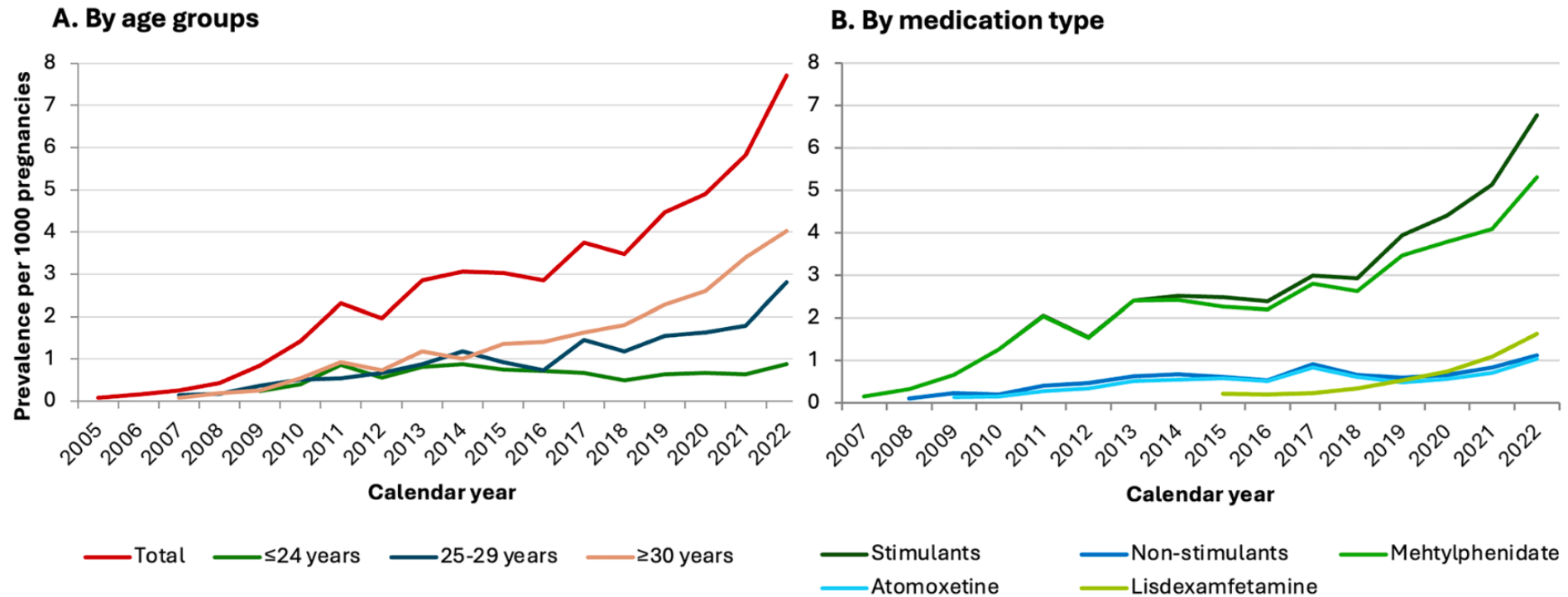
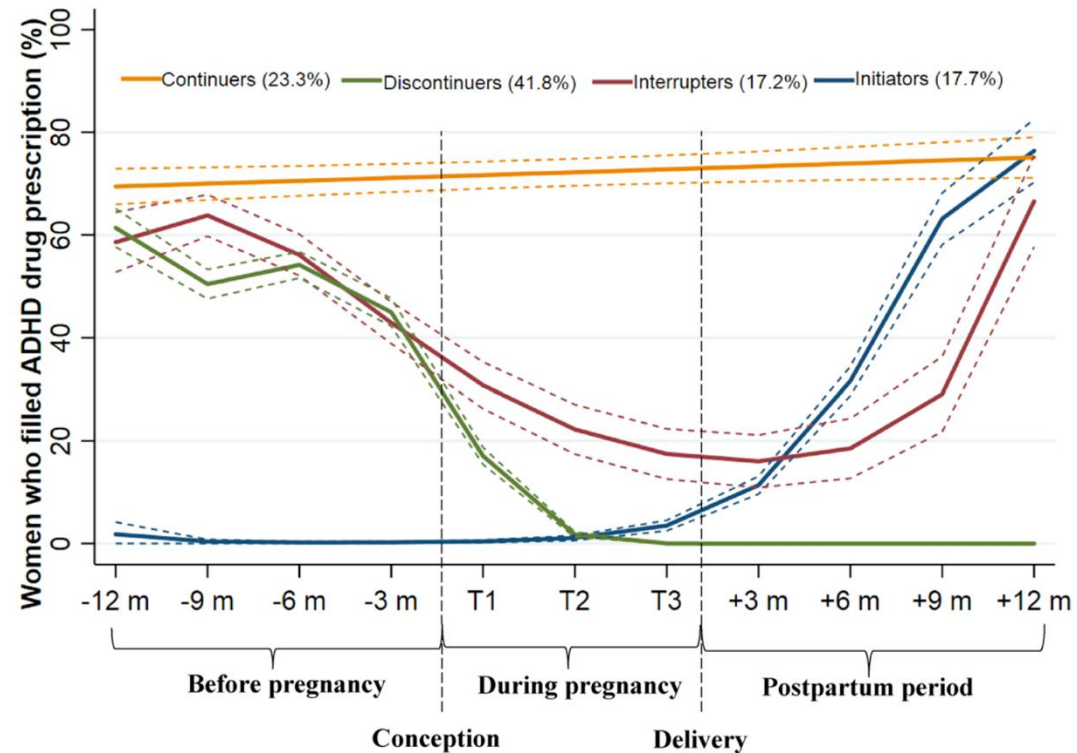

Fig. 2 The prevalence of ADHD medication fills by calendar year of pregnancy by age groups (**A**) and medication type (**B**). Due to privacy regulations, years with fewer than five cases were excluded from the

analyses, resulting in different starting points for the age groups and medication types. *ADHD* attention-deficit hyperactivity disorder

ADHD MEDICIN OG GRAVIDITET

Fig. 2 ADHD medication fill trajectories from 1 year before pregnancy until 1 year after delivery. *ADHD* attention-deficit hyperactivity disorder, *m* month, *T* trimester

ADHD MEDICIN OG GRAVIDITET

Hvad er undersøgt?

Methylphenidat
Lisdex- og dexamfetamin
Atomoxetin

Abort risiko (spontan)

Graviditetskomplikationer

Præterm fødsel

Misdannelser

Neuroudvikling (ADHD, autisme, intellektuel
funktionsnedsættelse, epilepsi, syns- og hørenedsættelse)

Væksthæmning

ADHD MEDICIN OG GRAVIDITET

Hvad er undersøgt?

Methylphenidat
Lisdex- og dexamfetamin
Atomoxetin

Abort risiko (spontan)

Graviditetskomplikationer

Præterm fødsel

Misdannelser (hjertemisdannelser)

Neuroudvikling (ADHD, autisme, intellektuel
funktionsnedsættelse, epilepsi, syns- og hørenedsættelse,)

Væksthæmning

ADHD MEDICIN OG GRAVIDITET

Preterm fødsel

Methylphenidat
Lisdex- og dexamfetamin
Atomoxetin

Ingen risiko ved 1. trimester eksponering

29% øget risiko ved fortsat brug under graviditeten

Absolut risiko 9.8% vs 6.1%

- Riskoen drevet af **Methylphenidat** og til en vis grad **Atomoxetin**

DVS. Ingen risiko ved fortsat brug af lis(dex)amfetamin

Paediatric and
Perinatal Epidemiology

ORIGINAL ARTICLE

Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder Medication Use in Pregnancy and Risk of Preterm Birth: A Population-Based Cohort Study

Chaitra Srinivas , Øystein Karlstad, Hein Stigum, Kari Furu, Carolyn E. Cesta, Johan Reutfors, Jennifer A. Hutcheon, Jacqueline M. Cohen

First published: 14 May 2025 | <https://doi.org/10.1111/ppe.70031> | Citations: 1

ADHD MEDICIN OG GRAVIDITET

Misdannelser

Methylphenidat
Lisdex- og dexamfetamin

Ingen risiko for misdannelser overordnet

Men 28% øget risiko for hjerte
misdannelser ved brug af **Methylphenidat**

Absolut risikoforøgelse = 0.3 %-point

Research

JAMA Psychiatry | Original Investigation

Association Between Methylphenidate and Amphetamine Use in Pregnancy and Risk of Congenital Malformations A Cohort Study From the International Pregnancy Safety Study Consortium

Krista F. Huybrechts, MS, PhD; Gabriella Bröms, MD, PhD; Lotte Brix Christensen, MSc; Kristjana Einarsdóttir, PhD; Anders Engeland, MSc, PhD; Kari Furu, MScPharm, MPH, PhD; Mika Gissler, PhD; Sonia Hernandez-Diaz, MD, DrPH; Pär Karlsson, MSc; Øystein Karlstad, MScPharm, PhD; Helle Kieler, MD, PhD; Anna-Maria Lahesmaa-Korpinen, PhD; Helen Mogun, MS; Mette Nørgaard, MD, PhD; Johan Reutfors, MD, PhD; Henrik Toft Sørensen, DMSc, PhD; Helga Zoega, MA, PhD; Brian T. Bateman, MD, MSc

IMPORTANCE Given the rapidly increasing use of stimulant medications during pregnancy and among women of reproductive age who may become pregnant inadvertently, there is a need to better understand their safety.

OBJECTIVE To examine the risk of congenital malformations associated with intrauterine exposure to stimulants.

DESIGN, SETTING, AND PARTICIPANTS Cohort study of the Medicaid-insured population in the United States nested in the 2000-2013 US Medicaid Analytic eXtract with follow-up of safety

[Editorial page 127](#)

[Supplemental content](#)

ADHD MEDICIN OG AMNING

Methylphenidat

Førstevalg

RID 0.19-0.4%

Monitorering af spædbarnet ift. uro, irritabilitet, søvn og manglende vægtøgning.

Større doser kan nedsætte mælkeproduktionen

Dex/lisdexamfetamin

Anbefales for nuværende ikke i DK pga. for få data

RID 2.46-7.25%

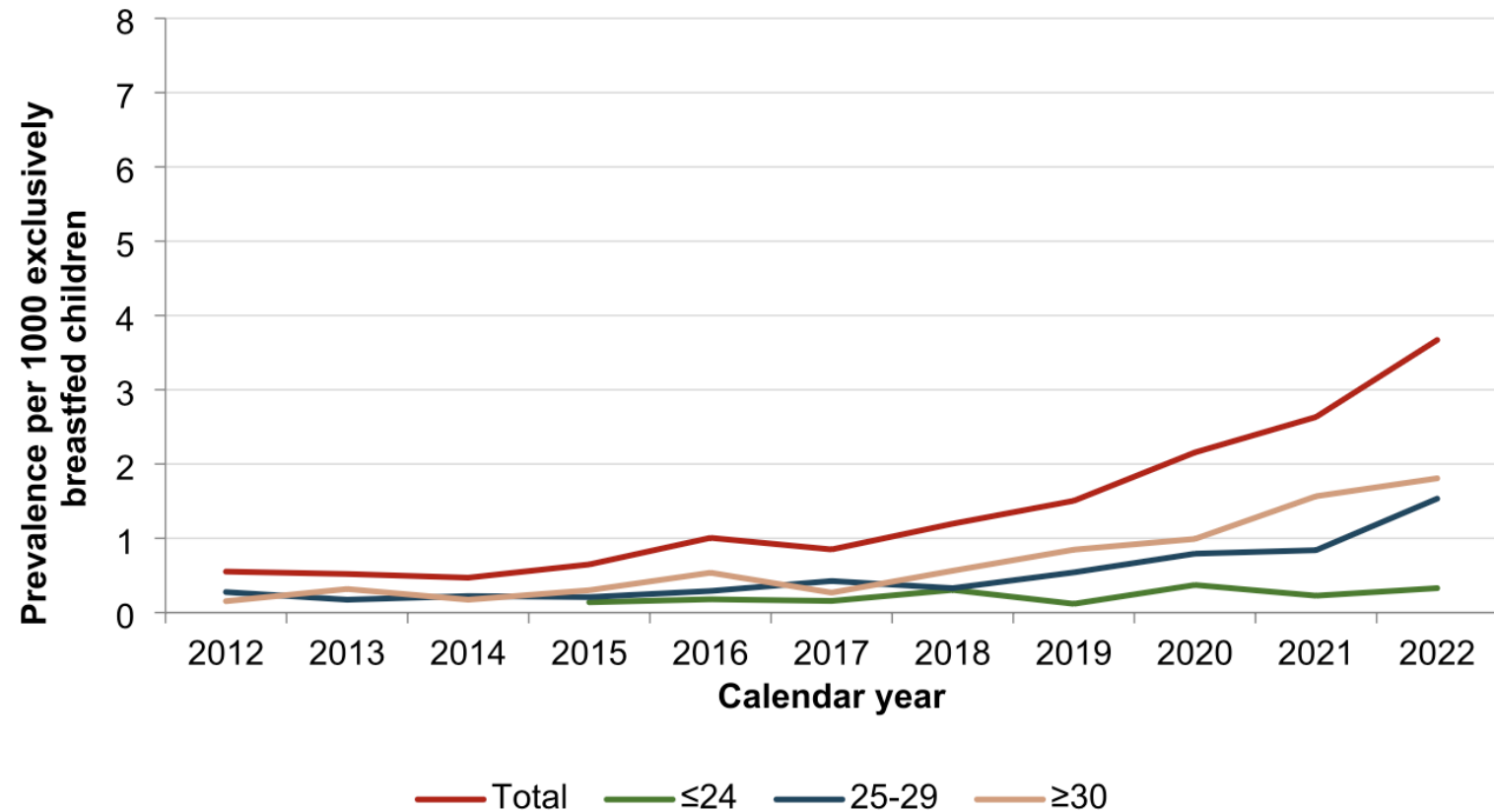
Monitorering af spædbarnet ift. uro, irritabilitet, søvn og manglende vægtøgning.

Større doser kan nedsætte mælkeproduktionen

ADHD MEDICIN OG AMNING

Fig. 3 The prevalence of ADHD medication fills by calendar year of breastfeeding by age groups. Due to privacy regulations, years with fewer than five cases were excluded from the analyses, resulting in different starting points for the age groups. *ADHD* attention-deficit hyperactivity disorder

ADHD OG AMNING

Amning - sensorisk overbelastning

Den fysiske nærhed og berøring forbundet med amning kan opleves som ubehagelig eller overstimulerende (især ved komorbid autisme).

Strategier for at mindske de sensoriske udfordringer

- at bruge ammebrikker for at skabe en lille fysisk barriere mellem bryst og barn,
- at tilpasse ammestillinger og rutiner for at reducere sansebelastningen.

Feasibility studie af

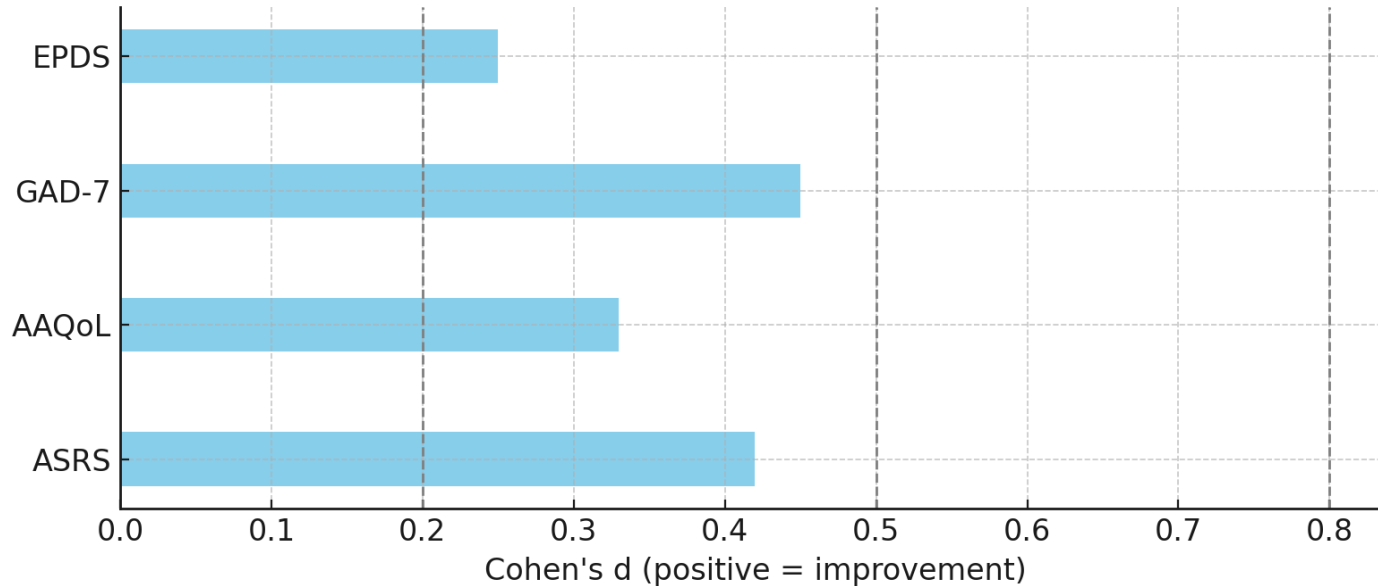

Feasibility studie

Standardized Effect Sizes (Cohen's d)
Change from Baseline to Follow-up

N=25

88% sandsynligt eller meget sandsynligt at de vil anbefale AMOR til en ven med lignende problemer.
80% sandsynligt eller meget sandsynligt at de vil fortsætte med at bruge redskaberne fra programmet.

ASRS – The Adult ADHD Self-Rating Scale ; AAQoL - The Adult ADHD Quality of Life Measure;
GAD -7 - The Generalized Anxiety Disorder assessment; EPDS - The Edinburg Postnatal Depression scale.

Feasibility studie

Interviews (N=13)

- Følte sig forstået og valideret
- Oplevelse af at blive set og anerkendt
- Øget selvtillid og optimisme i forhold til at navigere i graviditeten og overgangen til moderskabet.

*Wow okay,
det er faktisk helt normalt
at have det sådan og det
synes jeg, har givet mig en
enorm ro som jeg ikke tror
jeg kunne have fået et
andet sted fra.*

*Altså jeg synes jeg
føler mig meget
mindre sårbar nu og
egentlig på en eller
anden måde
stærkere i det.*

*Jeg er blevet mere åben omkring
mine udfordringer, både det med
selvværd, følelsesregulering og
egenomsorg og energiregnskab og
sådan noget.*

*Det har bare gjort at jeg sådan
har fået en meget større omsorg
for mig selv.*

*Jeg tror jeg har skiftet mit fokus
sådan lidt mere. Altså med den
der bekymring om jeg godt kan
være en god nok mor.... De er
sådan helt næsten gået væk, fordi
jeg skiftede fokus.*

Feasibility studie

Interviews (N=13)

- Bedre klædt på til mødet med sundhedsprofessionelle

Jeg tror de afsnit, der virkelig har gjort en forskel for mig har været dem, der også har været sådan ret lavpraktiske i forhold til hvordan møder man sundhedsplejersken, hvad skal man? Hvad er en god idé at fortælle sundhedsplejersken? Hvad er en god idé at fortælle jordemoderen? Altså sådan de der ting som en gængs ADHD artikel ikke fortæller om.

Men det at have fået legitimeret den viden jeg kommer med...Jeg kan sige at jeg har det med fra det her forløb altså og at man kan introducere det også for personale i psykiatrien (...)Det har givet lidt mere selvtillid på den front, hvor man ofte kommer til at stå og kæmpe lidt alene

Jeg har følt mig bedre klædt på til at møde sundhedsvæsenet og ikke maskere så meget og altså få den hjælp, jeg faktisk har brug for.

Feasibility studie

Interviews (N=13)

- Større oplevet forældrekompetence
- Forbedret kommunikation med partner

Det har været virkelig fedt at se andre med de samme udfordringer som mig. Når jeg ser dem, tænker jeg: jeg er slet ikke bekymret for, om de kan klare det – så kan jeg nok også godt selv.

I forhold til partneren har det virkelig åbnet op for en masse god kommunikation. Vi har også lyttet til alle afsnittene sammen, og det har været en kæmpe hjælp. Så der har det i hvert fald hjulpet på noget af det daglige at vi er blevet bedre til at kommunikere (...) så det har givet en rigtig god dynamik.

Jeg føler mig mere både sådan tryk og kompetent. Altså føler mig ligesom bedre klædt på fordi jeg har fået viden og redskaber.

Men jeg tror helt sikkert at det kommer til at ændre den måde vi er forældre på sammen (...) Der er en bedre planlægning og forventningsafstemning tror jeg også i forhold til hvordan det egentlig skal være her.